

BRACKE *for* GIRLS

*Omnibus met: Stille lippen • Zij en haar •
Over tijd • Catwalk (fragment)*

**DAVIDSFONDS
INFODOK**

Van Dirk Bracke verschenen bij Davidsfonds/Infodok:

Steen (12+)

Een vlieg op de muur (12+)

Blauw is bitter (12+)

Vuurmeisje (13+)

Een lege brug (14+)

Het uur nul (14+)

Stille lippen (14+)

Straks doet het geen pijn meer (14+)

Als de olifanten vechten (14+)

Het engelenhuis (14+)

Zij en haar (14+)

Henna op je huid (14+)

Black (14+)

Over tijd (14+)

Back (14+)

Papier (14+)

Bracke, Dirk Bracke for girls

In *Bracke for girls* zijn opgenomen:

Stille lippen (1999), *Zij en haar* (2004), *Over tijd* (2007) en *Catwalk* (fragment, 2010).

© 2010, Dirk Bracke en Davidsfonds Uitgeverij nv

Blijde Inkomststraat 79, 3000 Leuven

www.davidsfonds.be

Vormgeving cover: Bart Luijten

Vormgeving binnenwerk: Peer De Maeyer

D/2010/2952/48

ISBN 978 90 5908 388 2

NUR: 284

Trefwoorden:

Stille lippen: handicap, gehoorgestoord

Zij en haar: verliefd, lesbisch

Over tijd: tienerzwangerschap, tienermoeder

Catwalk: fotomodel

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

STILLE LIPPEN

*Ik wil Kirsten Grieten, An Zegers,
Mady Hermans en Patrick van Lysebetten danken.
Zij leidden me even door een stille wereld.*

1.

De metselaarsknecht liet de kuip van de betonmolen kantelen. Met felle gulpen klotste de mortel in de kruiwagen. Toen de knecht uit een ooghoek het meisje zag, richtte hij zich op.

‘Hei, schatje! Zin in een snelle wip?’

Terwijl hij dat riep, probeerde hij grijnzend haar ogen te vangen.

Ze glimlachte vriendelijk en liep rustig door.

Met open mond staarde hij haar na. Het was zowat de enige reactie die hij van zo’n schoolmeisje niet verwacht had. De knecht kicke op geschrokken meisjesgezichten, geërgerde ogen of soms een opgestoken middelvinger.

Maar dit had hij nog nooit meegemaakt. Verbluft keek hij het meisje na tot ze om de hoek verdwenen was.

‘Fuck!’

Snel draaide hij de kuip weer overeind. De mortel was over de rand van de kruiwagen gelopen en op zijn schoenen gepletst.

Elien rilde in haar blauwe parka en sakkerde omdat ze haar wollen muts niet had meegenomen. Het vroom net niet, maar als ze het weerbericht mocht geloven, werd het de volgende dagen nog kouder. Ze had een hekel aan de kou, aan de scherpe wind die haar wangen ruw maakte, aan de kloven in haar lippen, aan een rood gesnoten druipneus, aan de donkere straten als ze ’s ochtends naar school liep. En ze haatte het om ’s avonds alleen in dat donkere huis thuis te moeten komen.

Elien schoof de mouw van haar jas omhoog en wierp een blik op haar horloge. Nog zeven minuten en ze moest in de klas zijn. Met nog grotere passen haastte ze zich door de Jozefstraat.

Ze zag het gezicht van de metselaarsknecht weer voor zich. Jammer dat zijn lippen zo snel hadden bewogen, waardoor ze niet had kunnen lezen wat hij gezegd had. Maar het was vast

iets vriendelijks geweest, want hij had zo'n vrolijke grijns op zijn gezicht gehad.

Die is ook te laat, dacht Elien toen de lichtbundels van een auto haar inhaalden. Honderd meter verderop bleef de auto voor de poort van de kleuterafdeling staan. Een jonge vrouw sprong uit de wagen, trok het achterportier open en leidde een jongetje bij de hand naar het voetpad. Met vlugge, bezorgde bewegingen trok ze zijn mutsje over zijn oren, schikte zijn sjaaltje en duwde het kind een pakje Vitabiskoeken in de wantjes. Bij de schoolpoort kreeg het kleintje nog een kusje op de wang en toen verdwenen ze uit het zicht. Enkele seconden later kwam de vrouw terug. Ze sprong in de wagen en ging ervandoor.

Toen Elien aan de overkant van de straat de schoolpoort zag, blikte ze routineus even rond. Tussen twee geparkeerde auto's door liep het meisje snel het zebrapad op.

Halverwege de straat hoorde Elien vaag het geluid van een auto. Geschrokken keek ze naar links. Niks. Rechts had een groene Land Rover op een meter van haar vandaan geremd. Als gehypnotiseerd staarde Elien naar de jeep. Waar kwam die opeens vandaan?

De chauffeur draaide zijn raampje omlaag en stak zijn hoofd naar buiten. Zijn ogen vonkten.

'Hé! Kun je niet uitkijken?! Ben je doof of zo?!' schreeuwde hij woedend.

Met een ruk trok hij zijn hoofd weer naar binnen en gebaarde woest dat ze moest ophoepelen.

Elien haastte zich naar de stoep. De Land Rover trok fors op. Terwijl hij haar voorbijreed, keek de chauffeur haar vernietigend aan terwijl zijn wijsvinger tegen zijn slaap tikte.

Op een drafje liep Elien naar de schoolpoort. Te laat dacht ze eraan dat ze op het zebrapad altijd voorrang had. Ach, wat had ze kunnen doen? Die chauffeur had haar vast uitgelachen als ze hem met haar moeizame zinnnetjes op zijn nummer had willen zetten.

Boos op zichzelf liep ze over de lege speelplaats naar de klas.

'Je bent te laat', zei mevrouw Aerts terwijl ze op haar horloge wees.

Elien knikte schuld bewust en schoof vlug naar haar stoel. Op de tweede rij, naast Muriel. Elien zat altijd op de tweede rij. Dat was de ideale afstand om de lippen van de leraar te kunnen lezen. Nu ja, ideaal... Ze kon nog niet alles verstaan wat de leraar haar vertelde, zelfs niet met haar Phonic Ear. Trouwens, ook met dat hoorapparaat miste ze niet alleen de vragen en de opmerkingen van de anderen, maar vooral de grapjes, de ruzies, de roddels...

'Hoi, Elien', zei Muriel. 'Ik dacht al dat je ziek was.'

'Ziek? Ik?' grinnikte Elien. 'Je weet toch dat ik je niet kan mis-
sen.'

Plagerig porde Muriel met haar elleboog in Eliens zij en in een reflex ging Elien met haar hand door Muriels haar.

Aerts heeft vast iets gezegd, dacht Elien toen haar vriendin naar de lerares keek en met een rood hoofd iets in haar pennenzak zocht.

Beni, die schuin voor haar zat, draaide zich om en wachtte tot Elien zijn richting uit keek.

'Is er iets gebeurd?' vroegen zijn lippen.

Met een lauw lachje trok Elien haar schouders op. Ze had het niet zo op Beni begrepen. Vroeger had hij haar een beetje te veel geplaagd. Aan haar vlechten getrokken of haar rugzakje verstopt als het tijd was om naar huis te gaan. Kinderstreken, dat wel, maar Elien had het hem nooit vergeven. En ze was evenmin ver-
geten dat hij soms met een ernstig gezicht betekenisloze klanken wauwelde terwijl zij haar best deed om hem te begrijpen.

Het laatste halve jaar was Beni veranderd. Hij was veel vriendelijker geworden, slijmerig zelfs. Beni sloofde zich voor haar uit. Hij zorgde ervoor dat hij in de eetzaal naast haar zat of stopte haar een briefje met *Ik hou van je* en dat soort nonsens toe. Elien had hem liever toen hij haar nog pestte.

Ze boog zich vlug over haar handboek. Met een gewoontegebaar streek ze telkens met beide handen haar lichtbruine haar naar achteren. Ze liet het nooit korter dan tot net boven haar schou-

ders knippen. Gelukkig had ze wilde, losse krullen die de afgrijpselijke hoorapparaten camouflerden. Zowat een maand geleden had Sarah in het kransje van de dovenclub voor opschudding gezorgd toen ze met blitse parse apparaten was opgedoken. Elien was meteen weg van die frivole dingetjes, maar de volgende dag had pa meteen zijn veto uitgesproken. Zolang Eliens hoorapparaten het deden, hoefde ze niet op nieuwe te rekenen. Elien had de weigering met een schouderophalen geïncasseerd. Misschien was het ook wel beter zo. Die schreeuwerige toestelletjes trokken maar de aandacht en Elien liep liever niet te koop met haar oren. Zeker niet als er jongens of meisjes in de buurt waren die haar niet kenden.

Het gezicht van Beni betrok toen hij Lise bij de schoolpoort zag.

Gelukkig, dacht Elien terwijl ze Beni te kennen gaf dat hij niet met haar mee hoefde te gaan.

‘Tot morgen!’ zei hij ontgoocheld.

Elien keek hem zelfs niet na. Ze liep uitgelaten naar Lise toe.

‘Dag Elien’, zei Lise.

Ze keek Elien in het gezicht. Ze sprak niet al te vlug en liet haar lippen heel duidelijk de woorden vormen.

‘Moet je niet naar Robbe?’ vroeg Elien.

Het kwam traag uit haar mond en met haar altijd vragende ogen keek ze naar Lises lippen.

‘Hij is bij Joeri. Ik zie hem vanavond.’

Elien knikte. Robbe kende ze, Joeri niet. Ze stak haar arm door die van Lise. Samen liepen ze naar de tram. Lise babbelde honderduit. De woorden bromden dof en onduidelijk in Eliens oren. Maar dat gaf niet. Als Lise echt iets belangrijks te vertellen had, zou ze blijven staan en haar gezicht naar Elien draaien, zodat die haar lippen kon zien. Lise was Eliens buurmeisje. Een eeuwigheid geleden hadden ze elkaars legoblokken gedeeld. In het tuintje van Lise hadden ze elkaar besmeurd met modder, ze hadden gevochten om een poppenkleedje, gelachen met Bert en Ernie uit

Sesamstraat, gewedijverd om het best te scoren met Game Boy. En Elien was de bevoorrechte getuige geweest van Lises eerste veroveringen.

Toen Lise Robbe leerde kennen, voelde Elien dat het deze keer menens was. Tot haar spijt merkte ze dat Lise en zij uit elkaar groeiden. Niet dat ze het haar vriendin niet gunde, daarvoor was ze veel te nuchter. Lise was nu zeventien, twee jaar ouder dan zij. Het was niet meer dan normaal dat Robbe een belangrijkere rol in Lises leven kreeg.

Opeens draaide Lise haar hoofd om. Ze liet Eliens arm vallen.

‘Robbe! Hoe kom jij hier? Dat is lief van je.’

Een jongen met gemillimeterd haar sprong van zijn fiets en liet hem tegen een gevel vallen. Hij liep naar Lise, sloeg zijn armen om haar middel en kuste haar op de mond.

Verlegen keek Elien naar het verkeer in de straat. Moest ze nu op Lise wachten of doorlopen?

Stiekem keek ze naar het koppeltje. En weer kroop dat verlangen in haar lijf om ook gekust te worden, om ook liefkozende handen op haar rug te voelen, om ook verliefd te zijn en vooral om iemand te hebben voor wie zij zoveel betekende.

Ze schrok toen Robbe op haar schouder tikte. Lise had haar hoofd op zijn zwarte leren jack gelegd. Haar ogen straalden.

‘Ja?’ vroeg Elien.

‘Ga je zaterdag mee? We gaan naar de Moonstruck.’

Elien probeerde Robbes lippen te volgen. De woorden kwamen iets te snel. Hij sprak bovendien Antwerps dialect. Niet dat het keurig Nederlands moest zijn, maar dialect was toch moeilijker.

Zaterdag had ze verstaan, maar...

Robbe merkte het. Hij herhaalde het heel langzaam.

‘De Moonstruck? Wat is de Moonstruck?’

Lise maakte zich van haar vriend los.

‘Een discotheek’, zei ze. ‘Ik heb je toch al verteld dat we dikwijls naar de disco gaan.’

‘Hoe kan ik nu weten dat de Moonstruck een disco is?’

‘Ik dacht dat iedereen de Moonstruck kende’, zei Robbe. ‘Je hoort bijna iedere dag hun reclame op de radio.’

‘Nou, ik niet. En mij heeft nog niemand verteld dat de Moonstruck een discotheek is’, hield Elien koppig vol.

Lise drong zich tussen de twee.

‘Zeg, hou op, wil je!’ suste ze het brandje. ‘Nou, Elien, ga je zaterdag mee?’

‘Je wil dat ik meega?’ vroeg ze ongelovig.

Robbe knikte. Er volgde weer een reeks ongrijpbare woorden, want Robbe was alweer vergeten dat hij langzaam moest praten.

Elien bleef maar knikken. Het maakte niet meer uit of ze hem verstond. Ze had geleerd om het belangrijkste te selecteren. Meestal klampte ze zich vast aan een paar woorden en raadde zo wat bedoeld werd.

‘Nee’, onderbrak ze hem. ‘Ik ga niet mee.’

Robbe staarde haar aan. Hij keerde zich naar Lise.

‘Waarom wil ze niet mee?’ vroeg hij grimmig, alsof Lise wel in Eliens plaats zou antwoorden. ‘Ik had verwacht dat ze opgetogen zou zijn.’

‘Ga je echt niet mee, Elien?’ vroeg Lise.

Elien schudde het hoofd.

‘Het komt wel goed’, zei Lise tegen Robbe. ‘Ik spreek haar straks nog wel.’

Lise greep zijn hoofd en kustte hem weer. Na een tijdje liet Robbe haar los, sprong op zijn fiets, bedelde nog een laatste kus en peddelde weg. Lise wuifde hem na tot hij tussen de auto’s was verdwenen.

‘Lief van hem om me zo te verrassen’, zei Lise terwijl zij deze keer haar arm in die van Elien haakte. ‘Hij wist dat ik je aan school zou afhalen en wou me nog even zien voor hij naar Joeri ging.’

Elien knikte.

‘Waarom ga je niet mee naar de disco?’ vroeg Lise met haar gezicht naar Elien gericht.

‘Ik denk dat het niet leuk zal zijn.’

Lise trok een rimpel tussen haar ogen.

‘Hoe kun je dat nu weten? Je bent nog nooit in de Moonstruck geweest!’

Elien had geen antwoord klaar.

‘Iedereen gaat graag naar de discotheek’, hield Lise vol. ‘Waarom zou jij het dan niet leuk vinden?’

Gelaten haalde Elien de schouders op.

‘Ben je bang? Bang dat iemand je zal uitlachen?’

‘Ik zal de muziek niet goed horen. Hoe kan ik dan dansen?’

‘Nonsens, de muziek staat hard en je danst gewoon met de anderen mee. Waar jij je zorgen over maakt!’

Elien hield de tanden op elkaar geklemd.

2.

De Driekerkenstraat was een lange, bochtige straat die doodliep op een manshoog bakstenen muurtje. De meeste huizen waren oud. Sommige waren met de jaren haast onbewoonbaar geworden, andere hadden een opgeknapte gevel en een nieuw dak gekregen. Toch had de straat zelfs op een stralende zomerdag iets beklemmends, alsof je ieder ogenblik iets akeligs kon overkomen.

Gelukkig is Lise meegekomen, dacht Elien.

Door de dicht opeengepakte wolken was het om halfvijf al bijna donker in de smalle Driekerkenstraat. Elien voelde zich altijd bedreigd als ze in haar eentje naar huis moest. Ze hoorde geen voetstappen achter zich, geen auto naast zich of geen motorfiets die haar volgde. Onwillekeurig keek ze steeds weer over haar schouder en ze kon het niet laten om de laatste honderdvijftig meter op een drafje af te leggen.

Maar met Lise erbij voelde ze geen greintje angst. Lise was een horende. Zij kon de voetstappen achter hun rug horen.

‘Denk je er nog eens over na?’ vroeg Lise toen ze bijna bij het bakstenen muurtje waren dat de straat afsloot.

‘Ja’, zei Elien onzeker.

‘Je moet meegaan, Elien. Je weet niet wat je mist.’

Met een onrustig gebaar streek Elien over haar voorhoofd.

‘Misschien mag ik niet.’

Lise keek verrast op.

‘Zou je dat niet mogen? Een keer uitgaan?’ ratelde Lise. ‘Ik ben erbij. Joeri zal ons met de auto afhalen en hij brengt ons weer thuis. Veiliger kan toch niet?’

Elien glimlachte bij zoveel enthousiasme. Lises lippen kon ze, net als die van haar ouders, door de jarenlange ervaring bijna moeiteloos lezen, zelfs al vergat haar vriendin langzaam te praten.

‘Ik wil best’, zei ze bedrukt, ‘maar thuis...’

Lise keek Elien doordringend in de grote ogen, die altijd vragend leken te staan.

‘Weet je wat? Vrijdag kom ik je thuis afhalen als je naar school vertrekt. Dan loop ik met je mee tot aan de hoek van de straat. Niet verder, want Robbe wacht daar op me. Dan hoor ik het wel. En als je niet mag, kom ik die avond bij je pa pleiten.’

‘Wat is pleiten?’ vroeg Elien.

Er waren nog zoveel woorden die ze niet kende. Woorden die niet vaak gebruikt werden, woorden die ze op school niet had geleerd.

‘Pleiten?’ herhaalde Lise verbaasd. ‘Tja, wat betekent pleiten?’

Heel even keek ze naar boven, alsof in de donkere lucht het antwoord te lezen stond.

‘Dan overtuig ik je vader ervan dat hij jou mee moet laten gaan’, zei ze, maar half tevreden over haar antwoord.

‘Goed’, zei Elien terwijl ze doorliep. ‘Vanavond vraag ik het hem.’

Elien woonde in het laatste huis van de straat. Bij de muur die de straat liet doodlopen. Achter die muur lag een pleintje. Vanaf haar slaapkamerraam kon Elien het pleintje zien. Het was omzoomd met populieren. Tussen de takken kon ze de betonnen tegels zien waarmee het pleintje was geplaveid. Dag en nacht stonden er auto's geparkeerd. Alleen het midden was altijd leeg. Daar was met enkele lijnen in witte verf een primitief basketbalplein afgebakend. Buiten de schooluren gooiden wat jongeren met een bal door de ring, of ze bouwden er met wat houten blokken en stenen een skatecircuit.

Toen ze de gevel van hun huis voorbijliep, gluurde Elien naar binnen. Het was donker. Ze kon alleen vaag de meubels zien staan.

Nee, er is niemand, overtuigde ze zichzelf.

Ze pakte haar portemonnee en in het wazige licht van een straatlantaarn zocht ze tussen wat wisselgeld naar de yalesleutel.

Huiverig stak ze hem in het slot. Het was telkens weer eng om als eerste het huis te moeten binnengaan. Ma arriveerde pas rond zes uur. Pa, die met de trein uit Brussel kwam, nog een uurtje later.

Zodra de deur openzwaaide, knipte ze het licht aan. Terwijl de sleutel nog in het slot zat, keek Elien de lege gang in, klaar om meteen de straat op te vluchten. Nee, de gang zag er nog precies uit als deze ochtend. De oude koperen melkkan met de twee paraplu's stond nog steeds naast de trap. Het antieke zakhorloge van haar overgrootvader hing aan de muur. Dat zouden inbrekers vast en zeker meenemen, dacht Elien.

Ze zuchtte van opluchting. Terwijl ze met haar knie de voordeur tegen de gangmuur duwde, trok ze de sleutel uit het slot en liet hem weer tussen het wisselgeld verdwijnen. Ze haakte haar rugzak los en hing haar jas aan de kapstok.

Daarna bukte ze zich om de post op te rapen die op de tegels lag. Reclame van Neckermann, een grijze enveloppe van Colruyt en rekeninguittreksels van de bank.

'Niks', mompelde Elien.

Niet dat ze wat verwachtte. Maar iedere dag hoopte ze dat er iets voor haar zou liggen. Een kaartje, een briefje, om het even wat, als haar naam maar op de enveloppe stond. Ach... ze zou niet weten wie haar zou schrijven.

Ze duwde de deur in het slot, liep door en deed de deur van de woonkamer open.

Snel deed ze het licht aan. Alles in orde.

In een oogopslag zag ze de keukendeur, die altijd openstond. Terwijl ze in de deuropening bleef staan, doemde het spookbeeld weer op.

Elien schudde de huivering van zich af. Ze legde de post en haar rugzakje op tafel en liep argwanend naar de keuken.

'Zie je wel', mompelde ze, half opgelucht maar. 'Niemand.'

Onrustig liet ze zich op de bank vallen. Ze pakte de afstandsbediening en zette de tv aan. Toen trok ze Poenki, haar pluchen pandabeer, op haar schoot en zapte tot ze een tekenfilm vond.

Ze verwenste zichzelf omdat ze het waanbeeld van inbrekers die haar opwachtten niet van zich af kon schudden.

'Ik moet proberen het te vergeten', nam ze zich weer eens voor en tegelijk wist ze dat het niet zou lukken.

Ze dacht terug aan al die jaren dat ze nog zorgeloos de yalesleutel in het slot stak. Ze probeerde zich op de tekenfilm te concentreren.

Elien schrok toen ze een hand over haar schouder voelde gaan.

Haar moeder liep om de bank heen en kuste Elien even op de wang.

'Hoe was het op school?'

'Dag ma', zei Elien terwijl ze haar ogen op het scherm gericht hield.

Haar moeder zuchtte en ging naar de keuken. De eindgeneriek van de tekenfilm rolde over het scherm. Elien zette de tv af en liep haar moeder achterna. Terwijl die naar haar dochter keek, haalde ze een doosje spinazie uit de diepvriezer.

'Hoe was het op school?' vroeg ze weer.

'Gewoon.'

Het meisje liep meteen naar de bergplaats achter de keuken, pakte het plastic teiltje en telde uit een houten krat zes halfgrote aardappelen. Even later zat ze met een aardappelmesje en het teiltje, dat intussen met water gevuld was, aan de keukentafel.

Terwijl ze de aardappelen schildte, dacht Elien aan zaterdag. Misschien kon ze maar beter zoals altijd gewoon thuisblijven en tv kijken.

Kon zij dansen? Kon zij losjes met iemand kletsen? Nee toch. Zo'n disco was vast niks voor haar.

En toch... Op tv had ze weleens gezien hoe het eraan toe ging in zo'n technotempel. Wellicht was het toch de moeite waard om het eens mee te maken. Alleen al om het langs haar neus weg te zeggen op school. Wat zouden de anderen opkijken! Elien is dan toch niet alleen dat aardige meisje met wie je medelijden

moet hebben, zouden ze denken. Het meisje dat stilletjes bij hun groepje ging staan als ze over vriendjes, vriendinnetjes, Aerts of boysbands babbelden en hun telkens weer vroeg wat ze gezegd hadden. Of hen geërgerd onderbrak als ze niet wist waar ze om lachten.

Een hand zwaaide voor haar ogen.

‘Wat is er?’ vroeg ma.

‘Niks.’

‘Je doet zo vreemd.’

Elien liet een geschilde aardappel in het teiltje vallen, zodat het water hoog opspatte.

‘Ma?’

Haar moeder keek op.

‘Ja?’

‘Moet je nog lang blijven werken?’

Verwonderd leunde haar moeder tegen het aanrecht.

‘Nog een jaar of dertien, denk ik. Tot ik vijftien ben. Hoeveel, je weet maar nooit. Waarom?’

Aarzelend legde Elien de half geschilde aardappel op tafel.

‘Kun je niet vroeger stoppen met werken? Volgende week of zo?’

Ma fronste haar voorhoofd, trok een stoel bij en legde haar hand op Eliens arm.

‘Wat scheelt er, Elien? Is er iets gebeurd?’

‘Ik ben bang om ’s avonds alleen in dit donkere huis te komen’, zei ze zacht.

‘Nonsens’, zei ma hoofdschuddend. ‘Waarvoor ben je dan bang?’

‘Voor inbrekers.’

‘Doe niet zo mal, Elien. Wat zouden die bij ons komen zoeken? In de vooravond nog wel.’

‘Ik denk steeds dat twee inbrekers me opwachten als ik thuiskom...’

Ma gaf een kneepje in Eliens arm.

‘Ik kan toch geen ontslag nemen omdat jij niet graag alleen thuiskomt? Trouwens, je hoeft amper een halfuurtje alleen te

zijn. Zeg nu zelf, zo erg is dat toch niet? Zet dat waanbeeld uit je hoofd. Je bent vijftien, Elien. We kunnen toch geen babysit voor je vragen, of wel soms?’

‘Nee’, gaf Elien haar gelijk.

‘Zie je wel’, zei haar moeder terwijl ze opstond en weer naar het aanrecht liep.

Eliens vader schepte spinazie en aardappelen op haar bord.

‘Genoeg?’

Ze knikte zonder nadenken.

Messen en vorken tikten in de borden. Elien wist dat ze geluid maakten, maar hoe het klonk? Ze had er het raden naar. Soms vroeg ze zich af hoe de stemmen van pa en ma klonken. Ze had een vaag vermoeden, want als pa of ma schreeuwde, hoorde ze hen wel. Maar dan klonken hun stemmen vast heel anders.

Nu vroeg ze zich niet meer af hoe de woonkamer klonk. De stilte was een deel van haar. Een loden, ontilbare sluier over haar oren.

Met flarden volgde ze het gebabbel van haar ouders. Het interesseerde haar niet. Meer dan ‘Hoe was het vandaag?’, ‘In de loop van de week wordt het nog kouder’ of ‘Wat eten we morgen?’ was het toch niet.

Maar als ze merkte dat het over haar ging of als pa en ma lachten, kon ze zich woedend maken als ze geen rekening met haar hielden.

Ze wachtte tot ze de lippen niet meer zag bewegen.

‘Zaterdag ga ik naar de Moonstruck’, zei Elien terwijl ze over haar bord gebogen een stuk worst sneed.

Langzaam richtte ze haar hoofd op en keek haar vader aan. Die staaarde terug, met zijn mes en vork onbeweeglijk in zijn handen.

‘Naar wat?’

‘Naar de Moonstruck, een discotheek’, zei Elien, fel omdat ze al weerstand op zijn gezicht bespeurde.

Onthutst keek hij naar haar moeder. Zij keek naar hem.

‘Waarom?’

‘Om te dansen, natuurlijk’, zei Elien vinnig. ‘Andere meisjes gaan toch ook dansen!’

Terwijl hij zachtjes zijn hoofd schudde, zochten zijn ogen hulp bij haar moeder.

‘Ik ga met Lise en Robbe.’

‘Je hoort de muziek amper, hoe kun je dan dansen?’

Elien gooide haar mes brutaal in haar bord.

‘De muziek staat hard! En ik kan kijken hoe de anderen dansen. Trouwens, op de feestjes van de dovenclub dans ik toch ook?’

‘Tja, de dovenclub...’ zei hij meewarig. ‘Daar valt het niet op als je verkeerd danst. Daar is iedereen...’

Hij slikte zijn woorden in.

‘Ik wil me niet begraven in die club!’ riep Elien opstandig. ‘Ik wil leven zoals iedereen!’

Zelfs Elien voelde dat de stilte die op haar woorden volgde pijnlijk was. Ze pakte haar mes weer op en kauwde op het stukje worst. Het smaakte nergens meer naar.

‘Vind je niet dat je nog wat jong bent om naar een disco te gaan?’ probeerde haar moeder haar om te praten.

‘Lise gaat toch ook!’ riep Elien geprikkeld.

‘Lise is anderhalf jaar ouder dan jij.’

‘En Muriel? En Karen? En Stephanie? Die gaan ook elke week uit. Waarom zij wel en ik niet?’

‘Stephanie is zestien. Muriel mag maar af en toe uitgaan en Karen ken ik niet.’

‘Maar ik ben nog nooit gaan dansen!’

‘In de club zijn er toch soms feestjes waar je kunt dansen’, probeerde haar vader weer.

‘Pfff’, deed Elien minachtend. ‘Altijd met diezelfde mensen, ja.’

Haar moeder beet op haar onderlip.

‘Maar de meisjes die je noemde, zijn horenden. Zij kunnen op eigen benen staan.’

‘En waarom zou ik dat niet kunnen?’

Het klonk vijandig.

‘Omdat...’

Ze zocht moeizaam naar de juiste woorden om haar dochter te overtuigen en haar toch niet te kwetsen.

‘... omdat je niks weet over dat soort leventje. Jongens die het niet goed met je menen. Jongeren die bier drinken, roken en...’

Het woord lag op haar tong.

‘En?’ vroeg Elien hard.

‘Drugs. Je leest er iedere dag over. Speed, xtc, amfetamines en weet ik veel wat voor rommel er tegenwoordig nog meer bestaat.’

Elien haalde haar neus op. Ze had niet alles verstaan, maar ze wist wel dat haar moeder het over drugs had.

‘Drugs’, bitste ze. ‘Denk je nu echt dat ik...’

Opeens was ze het beu. Dat onbegrip. Die overbescherming, telkens weer. Ze had er genoeg van. Fietsen mocht ze vroeger ook niet. Te gevaarlijk. Een skateboard? Vergeet het! Alleen om in dit donkere huis te komen was ze geen baby meer, maar om naar een discotheek te gaan was ze opeens weer te jong. Pa en ma gebruikten haar leeftijd gewoon zoals het hun uitkwam.

‘Waarom moet ik altijd het slachtoffer zijn? Is het voor mij al niet erg genoeg dat ik bijna niks hoor? Het is toch mijn schuld niet dat ik bijna doof ben? Nee, jullie hebben me zo gemaakt!’

Elien keek haar ouders een voor een verwijtend aan. Onthutst bleven ze zitten.

Ze besefte dat ze zich door haar teleurstelling had laten meeslepen, maar vertikte het om terug te krabbelen.

‘Dat meen je toch niet, Elien?’ zei haar moeder. ‘Dat het onze schuld is dat je niet goed hoort...’

Ontdaan pakte ze in een zak van haar rok een zakdoek en wreef haar ogen droog.

Elien schokte kort met haar schouders. Ze wist niet of ze het meende. Het was iets wat haar soms dwarszat. Waarom scheelde er uitgerekend wat met háár oren? Waarom niet met die van Beni? Waarom niet Lise of Stephanie? Misschien had het toch wel iets met haar ouders te maken.

‘Zouden we haar toch niet laten gaan, Luc?’ stelde haar moeder voor. ‘Misschien heeft Elien wel gelijk. Ze kan toch niet eeuwig op zaterdagavond met ons voor de tv zitten?’

‘Hoe kom je in die Moonstruck?’ vroeg hij, weinig overtuigd.

De weegschaal helde weer wat naar haar kant over, voelde Elien.

‘Een vriend van Robbe rijdt met de auto. Hij komt ons halen en brengt ons weer terug.’

Pa snoof nadenkend.

‘Rijdt die vriend al met de auto? Ik vind het maar niks dat je met oudere jongens omgaat.’

‘Met welke jongens moet ik dan wel omgaan? Met Beni, zeker? Zo’n engerd. Trouwens, ik ga niet met Joeri om. Hij komt ons halen, dat is alles. En Lise is er toch ook bij?’

‘Lise is er ook bij’, herhaalde haar moeder voorzichtig. ‘Zij zal wel op Elien letten.’

‘Ach... vooruit dan maar’, zwichtte hij. ‘Er moet eens een eerste keer zijn.’

Yes! juichte het in Elien. Eindelijk hoorde ze erbij. Bij de horen-den die uitgingen, plezier maakten, dansten...

Maar zou ze zich niet belachelijk maken? Stel dat een jongen iets zei en dat ze zijn lippen niet kon lezen? Of dat ze het ritme van de muziek niet voelde? Hoe moest ze dan meedansen?

‘Maar ik kom je wel om één uur halen’, zei hij beslist.

Eén uur! Haar euforie smolt weg.

‘Maar Joeri komt ons pas rond halfelf ophalen. Dan kan ik hooguit twee uurtjes wegblijven.’

‘Eén uur!’ herhaalde hij met klem.

Elien schudde heftig met haar hoofd, zodat haar krullen wild in het rond zwaaiden.

‘Nee!’

Eliens moeder legde haar hand op zijn pols.

‘Toe nou, Luc... Eén uur. Dat is toch niet meer van deze tijd?’

Zijn vlakke hand kwam hard op het tafelblad neer.

‘Maar ze is zo goed als doof!’ riep hij uit. ‘Die knapen kunnen om het even wat bedisselen, zonder dat ze iets merkt. Nee, geen sprake van. Ik laat haar niet door die Joeri thuisbrengen. Hoe jij zoiets niet inziet, begrijp ik niet.’

Hij keek zijn vrouw vernietigend aan.

‘Ach, jij bent ouderwets. Jij denkt nog altijd dat Elien tien jaar oud is’, deed ze smalend.

Elien kromp in elkaar. Ze haatte het als haar ouders ruzie maakten. Ze zette de hoorapparaten af om zeker niks van het gekibbel op te vangen. Ze boog weer over haar bord. Niks zien, niks horen.

De spinazie was koud. Elien legde haar bestek in haar bord en liep naar de tv.

Pas veel later kwam haar moeder naast haar zitten.

‘Elien, je moet begrijpen dat we bezorgd zijn’, zei ze. ‘Luister, pa komt je pas om twee uur halen. Is dat niet mooi?’

Maar Elien sloot zich op in een cocon van stilte.

Met een diepe zucht legde Elien haar rugzakje op het bureau, schoof het gordijn opzij en keek nog even door het raam in het duister. Nee, nu hoefde ze niet bang te zijn. Pa en ma waren beneden en keken tv. Nu zouden de inbrekers niet komen. Toch boog ze over het bureau en spiedde naar het pleintje. Zie je wel. Alleen een stevig ingeduffelde man die zijn hond uitliet.

Het is koud, dacht Elien toen de man krachtig met zijn armen om zijn lichaam sloeg om het warm te krijgen.

Alleen de hond leek het niet koud te vinden. Geduldig bleef hij aan een vuilnisbak snuffelen. Toen de hond werd teruggefloten en ze allebei verdwenen, trok Elien de gordijnen weer dicht en liet zich op haar stoel zakken. Ze knipte de bureaulamp aan en draaide de rugzak naar zich toe.

Eerst wiskunde studeren, daarna die tekening afwerken. Wiskunde dus. Mooi, dan hoefde pa of ma niet te helpen. Maar met Nederlands... Zonder hun hulp was het bijna onmogelijk om

woorden behoorlijk in zinnen te gieten. Ze schoof het woordenboek binnen handbereik. Dat kon ze niet missen. Ieder boek stond vol woorden die ze nog niet kende.

Elien knoopte de koordjes van haar rugzak los en wou de wiskundemap pakken, toen ze de hoek van een witte enveloppe tussen de bladen van haar handboek Nederlands zag zitten. Verrast trok ze de enveloppe uit het boek.

ELIEN, stond in drukletters op de voorkant geschreven. Met gefronst voorhoofd draaide ze de enveloppe om, maar de rugzijde was blank. Nieuwsgierig stak ze haar pen onder de sluitrand en scheurde de enveloppe open.

Dag Elien,

Misschien is het laf om je te schrijven terwijl ik je iedere dag in de klas zie, maar dat komt omdat ik je niet durf te vertellen dat ik de hele dag aan je moet denken. Ja, ik ben verliefd op jou.

Ik weet niet hoe jij over me denkt. Soms heb ik de indruk dat je me mijdt, een andere keer denk ik dat je me wel mag. Het doet er helemaal niet toe dat je doof bent. Tenslotte ken ik je lang genoeg om te weten hoe ik met je moet praten.

Ik beseft dat ik vroeger weleens vervelend was, maar dat was vroeger. Toen zag ik je nog niet zoals ik je nu zie.

Als het voor jou oké is, wil ik zaterdag graag met je afspreken. Om wat te doen? Dat zien we dan wel.

Ik weet al dat ik vannacht niet zal kunnen slapen omdat ik steeds maar aan jou zal moeten denken.

xxx

Beni

ps Wil je over deze brief niks aan de anderen vertellen? Het is tenslotte iets tussen jou en mij.

Onderaan had Beni een hartje getekend en hun hoofden, die hij uit een oude klasfoto had geknipt, in het hartje geplakt.

Geërgerd roffelde Elien met haar vingers op het woordenboek. Ze verfrommelde de brief en keilde hem hard in de papiermand die naast haar voeten stond.

De idioot! Begreep hij nu niet dat ze een hekel had aan hem, aan zijn verliefde hondenogen, aan zijn trutterige attenties?

En dat hij het niet erg vond dat ze doof was! Alsof hij zoveel beter was! Bovendien, ze was niet doof, maar slechthorend. Daar lag een wereld van verschil tussen. Maar dat begreep die oen natuurlijk niet.

Met een grimas op haar gezicht viste Elien de brief uit de papiermand, streek hem met beide handen weer glad en stopte hem in haar rugzak.

Het licht floepte met een klik weg. Elien rolde zich op, drukte haar knuffel tegen zich aan en trok de donsdeken tot over haar oren.

Ze voelde zich verward. Het was leuk dat ze naar de Moonstruck mocht, maar ze was bang dat het uitstapje op een flop zou uitdraaien. Enkel en alleen door de trilhaartjes in haar oren die hun werk niet deden. Ze voelde weer een oneindig medelijden met zichzelf. Het was niet eerlijk.

En dan die ruzie tussen haar ouders. Nu was zij de reden geweest. Ze hadden wel vaker ruzie. Het ging natuurlijk lang niet altijd over haar, maar toch dacht ze dat haar oren er misschien de oorzaak van waren dat het tussen pa en ma niet echt meer klikte. Dat ze stilaan uit elkaar dreven. Daarom was het studeren vanavond ook niet gelukt. Het zou morgen een ramp worden met die wiskundetoets. Misschien kon ze vroeger opstaan? Maar ze had geen zin. En die brief van Beni? Ach.

Het zou nog even duren voor ze in slaap viel, voelde ze. Haar hoofd was nog te vol. Ze opende haar ogen. Achter het dunne gordijn dreven donkere wolken met lichte randen snel voorbij. Geluidloos. Zoals altijd was het donker en stil in de kamer. Ze haatte die eenzaamheid. Ze haatte iedere avond dat ze alleen

thuis kwam. De beklemmende angst als ze het licht in de gang aanknipte of als ze de keuken inspecteerde, waar ze de twee inbrekers verwachtte.

‘Nee, Poenki’, fluisterde ze terwijl ze de pluchen panda tegen haar wang drukte. ‘We willen nu niet aan de inbrekers denken.’

De kamer bleef eng. Onstuitbaar verschenen de inbrekers weer op haar netvlies.

Gefascineerd zag ze met open ogen hoe Nummer Eén en Nummer Twee het aanpakten om binnen te komen. Ze parkeerden hun auto op het pleintje. Wie ook maar een beetje lenig was, raakte zo op het muurtje. Vandaar zouden ze op het platte dak van de keuken klimmen en in een wip waren ze dan op het balkon van Eliens slaapkamer. Met een glasmaas sneden ze een gat in de ruit. Dan stak Nummer Eén zijn hand naar binnen, draaide de klink om en zette zijn voet op het blad van haar bureau. Ze waren zo binnen. Een fluitje van een cent.

Ze doorzochten eerst haar slaapkamer, maar al gauw merkten ze dat daar niks te vinden was. Daarna kwam de slaapkamer van pa en ma aan de beurt. Nummer Twee jatte uit de bovenste lade van het nachtkastje ma’s gouden halssnoer en haar broche met het diamantje. Nu liepen ze naar beneden, pikten het horloge in de gang mee, doorzochten de woonkamer. Opeens hoorden ze hoe Elien de sleutel in het slot stak. De inbrekers verborgen zich vlug in de keuken.

Elien liet de film voor haar ogen voorbijrollen. Met een rand van de donsdeken streek ze de zweetdruppeltjes op haar voorhoofd weg.

‘Nee’, mompelde ze. ‘Niet aan denken. Aan iets anders denken.’

Toch wist ze dat de film nog een paar keer in haar hoofd geprojecteerd zou worden voor ze insliep. Ze hoopte dat ze niet weer wakker zou schrikken en dan urenlang in de immense stilte naar het gordijn moest kijken omdat ze de nachtmerrie maar niet van zich af kon zetten.

3.

‘Ik hoop dat de winkel al open is’, mompelde Elien toen de deuren van de tram achter haar dichtklapten.

Er hingen al wat jongeren rond in de buurt van de school, maar over een kwartiertje zou de straat volgestouwd zijn met auto’s, bromfietsen, fietsen en groepjes schoolkinderen die de laatste seconde afwachtten om door de schoolpoort te lopen.

Omdat ze een vroegere tram had genomen, leek het alsof ze nog een zee van tijd had. Toch moest ze opschieten.

Voor een etalage met boeken, rekenmachientjes en mappen bleef ze staan. Er waren al een paar mensen in de winkel. Ze liep naar de deur, aarzelde even, maar haalde toen diep adem en liep de winkel binnen.

Elien dreef met de stroom leerlingen mee naar de speelplaats. In de drukte zocht ze Muriel, Karen en Caroline, die ongetwijfeld met hun drietjes tegen het raam van de biologieklas stonden. Dat was hun vaste stek.

Vlak bij de poort stond Beni. Hij wuifde en slalomde tussen andere leerlingen door naar haar. Maar Elien wachtte niet. Ze liep hem straal voorbij.

‘Hoi, Elien’, zei Karen. ‘Koud, niet?’

Muriel en Caroline maakten wat plaats in hun kringetje om haar erbij te laten.

‘Ik heb wat voor jullie’, zei Elien met een gemene grijns terwijl ze omkeek en Beni zag, die haar bleef nastaren.

Ze maakte haar rugzak open en haalde er een bundeltje papieren uit.

‘Eentje voor jou, voor jou en voor jou.’

Stomverbaasd namen de meisjes het blad aan.

Zonder hun reactie af te wachten dweilde Elien de speelplaats

af. Als ze iemand uit haar klas zag, duwde ze die een blad in de handen.

'Zo, ik denk dat iedereen er eentje heeft', zei Elien toen ze weer bij het raam van de biologieklas kwam.

'Heb jij echt iedereen zo'n kopie gegeven?' vroeg Muriel ongelovig.

'Iedereen', zei Elien effen.

Rumoerig schoven ze tussen de tafeltjes naar hun plaatsen. Caroline stootte Beni aan en schoof het blad onder zijn neus.

'Ga weg!' riep Beni terwijl hij het meisje woest van zich af duwde.

Toen zakte hij neer op zijn stoel. Nerveus ging hij met zijn handen door zijn haar en probeerde niemand te zien door strak naar een punt op zijn tafeltje te staren.

Karen liep naar het bureau van de leraar en legde er gauw een fotokopie neer. Toen ging ze naar haar plaats.

Het werd pas stil in de klas toen Aerts de deur achter zich sloot. De lerares voelde meteen dat er spanning in de lucht hing. Misschien gniffelden haar leerlingen om haar? Maar toen ze haar boekentas op het bureau wilde zetten, zag ze het blad papier liggen.

Verwonderd pakte ze het op, las en keek beurtelings naar Beni en Elien. Omdat ze niet meteen wist hoe ze moest reageren, stopte ze het blad in haar boekentas. Toen pas zag ze dat op bijna ieder tafeltje eenzelfde blad lag.

'De grap heeft lang genoeg geduurd', zei ze streng. 'Stop die kopieën nu maar weg.'

Onder protest verdwenen de bladen, maar Aerts wist dat de hele school straks zou weten wat er gebeurd was.

Het leek alsof Beni kleiner geworden was.

4.

'Goeienavond', zei de man in de oranje stofjas en hij hield de deur open.

'Goeienavond', zei Elien.

Na schooltijd moest ze nog even bij het buurtwinkeltje langslopen voor rijst, een blik abrikozen en currypoeder. Dat stond straks op het menu. Er zaten nog loempia's in de diepvriezer.

'Het is bar koud', mompelde de winkelier, die er te laat aan dacht dat ze hem niet hoorde.

'Is er iets?' vroeg Elien, die een glimp van zijn grijns had opgevangen.

'Het is bar koud', zei hij weer.

'Dat weet ik', zei ze. 'Ik ben te voet hierheen gekomen.'

Hij glimlachte, hoewel hij zich op zijn plaats gezet voelde.

'Heb je geen handschoenen?' vroeg hij, om iets te zeggen.

Elien haalde ze uit haar jaszak.

'Bedankt, en tot een volgende keer', zei hij.

Maar ze keek al niet meer naar zijn mond.

Rillerig dook Elien dieper in haar gewatteerde parka en haastte zich over het voetpad. Haar oren, haar mond en haar neus waren warm weggestopt onder haar wollen sjaal.

De straat lag er stil en koud bij. De messcherpe noordoostenwind waaide iedereen naar binnen. Elien hield niet van lege straten. Het maakte haar bang. Ieder meisje kon de geluiden om haar heen horen, maar zij...

Beni dook op in haar hoofd. Terwijl de anderen in de klas lachten, hem aanstootten en hem de fotokopie van de brief onder zijn neus duwden, zat Beni geslagen en vernederd over zijn tafeltje gebogen, met zijn vingers om de zitting van zijn stoel geklemd. Wat ze hem toeriepen, kon ze niet verstaan, maar ze merkte dat sommigen hem kwetsten.